

STANOVISKO REPUBLIKOVEJ ÚNIE ZAMESTNÁVATEĽOV

Vyhláška Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 292/2024 Z. z. o vzdelávaní dospelých a o zmene a doplnení niektorých zákonov

<https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LP/2024/647>

Materiál v pripomienkovom konaní do 06.12.2024

Stručný popis podstaty materiálu najmä jeho relevancie z pohľadu RÚZ

Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR predkladá materiál do medzirezortného pripomienkového konania na základe § 34 zákona č. 292/2024 Z. z. o vzdelávaní dospelých a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Cieľom a obsahom materiálu je najmä:

Cieľom návrhu vyhlášky je najmä ustanovenie: 1. náležitosti dokladov, ktorými vzdelávacie inštitúcie v systéme vzdelávania dospelých preukazujú systém zabezpečovania kvality, 2. náležitosti vzdelávacieho programu predkladaného na akreditáciu, 3. požadovanej úrovne kvalifikácie a požadovanej praxe odborného garanta, lektora, dokumentácie akreditovaného vzdelávacieho programu, protokolu o záverečnej skúške a osvedčenia o absolvovaní akreditovaného vzdelávacieho programu, 4. náležitosti vzdelávacieho programu vedúceho k získaniu mikroosvedčenia, 5. požadovanej úrovne kvalifikácie a požadovanej praxe autorizovanej osoby a národného garanta, 6. náležitostí osvedčenia o profesijnej kvalifikácii a portfólia predkladaného fyzickými osobami na overenie vzdelávacích výstupov v oblasti overovania vzdelávacích výstupov, 7. technického postupu používania elektronickej platformy pre individuálne vzdelávacie účty.

Návrh vyhlášky má nadobudnúť účinnosť dňa 01.01.2025, § 13, nadobúda účinnosť 1. januára 2026.

Postoj RÚZ k materiálu

Návrh vyhlášky sa predkladá ako vykonávací predpis na § 34 zákona č. 292/2024 Z. z. o vzdelávaní dospelých s cieľom stanoviť a definovať niektoré náležitosti nevyhnutné pre aplikáciu zákona v praxi. RÚZ k návrhu predkladá nižšie uvedené pripomienky.

Pripomienky RÚZ k predkladanému materiálu

1. Zásadná pripomienka k §1 odsek 2

V uvedenom ustanovení je potrebné definovať štruktúru a minimálny povinný obsah a rozsah sebahodnotiacej správy.

2. Zásadná pripomienka k §1 odsek 2, písmeno b)

Navrhujeme upresniť, či sa bude požadovať preukázanie odbornej spôsobilosti osoby zabezpečujúcej vzdelávaciu činnosť? Navrhujeme dodať životopis vo formáte Europass, na posúdenie súladu personálneho zabezpečenia so vzdelávacou činnosťou.

3. Zásadná pripomienka k §1 odsek 3

V uvedenom ustanovení je potrebné bližšie definovať štruktúru a obsah plánu zlepšovania ako aj spôsob overovania jeho plnenia.

4. Zásadná pripomienka k §1 odsek 4

Žiadame definovať o aký iný doklad potvrdzujúci implementáciu systému zabezpečovania kvality vo vzdelávacej inštitúcii sa jedná, kto ho môže vydať a kto potvrdiť a posúdiť. Nie je jasne definovaný systém zabezpečovania kvality vzdelávacej inštitúcie v oblasti vzdelávania dospelých. Poskytovatelia vzdelávania by si túto požiadavku mohli interpretovať rôznym spôsobom, napr. vytvorením internej smernice pre zabezpečovanie kvality.

5. Zásadná pripomienka k §2, písmeno j) a k)

Tento bod nekorešponduje s prípravou karty. Na príprave karty kvalifikácie nemusí spolupracovať škola. Bod je nezrozumiteľný. To isté sa týka bodu „k“. Zákona takúto povinnosť neukladá Písmená j) a k) nemusia byť v niektorých prípadoch, kedy nejde o klasickú kvalifikáciu (ako napr. mäsiar, elektrikár) odôvodnené. V prípade písmen j), k) a m) ide o zbytočnú povinnosť a komplikáciu celého procesu, uvedené písmená by mohli byť požadované iba v oprávnených dôvodoch.

6. Zásadná pripomienka k §3 odsek 1

Navrhujeme upresniť v návrhu akreditovaného vzdelávacieho programu "druh dokladu", ktorý bude výstupom absolvovania akreditovaného vzdelávacieho programu (t.j. osvedčenie, o ktorom sa píše ďalej v návrhu v § 6 alebo pridať odkaz na § 15 zákona 292/2024 Z. z. Zákona o vzdelávaní dospelých) V prípade ak uvedené bude súčasťou profilu absolventa tak potom by bolo vhodné upraviť § 3, ods. 6 - profil absolventa o túto informáciu.

7. Zásadná pripomienka k § 4 odsek 1

Odporúčame zmeniť názov paragrafu, tak aby vo väčšej miere reflektoval na požiadavky uvedené v zákone § 13 c) profil odborného garanta s uvedením informácií o jeho odbornej spôsobilosti a lektorskej spôsobilosti, d) profil lektora s uvedením informácií o jeho odbornej spôsobilosti a lektorskej spôsobilosti,

Nový názov: Požiadavky na úroveň dosiahnutého vzdelávania a odbornej spôsobilosti odborného garanta a lektora.

Keďže požiadavka na lektorskú spôsobilosť odborného garanta a lektora sú už uvedené v zákone nie je potrebné ich uvádzať aj na tomto mieste vo vyhláske.

8. Zásadná pripomienka k §4 odsek 1

Navrhujeme v uvedenom ustanovení vložiť prílohu, kde sa bude presnejšie špecifikovať, čo môže kto garantovať a lektorovať až do úrovne jednotlivých kvalifikácií, alebo doplniť, že toto sú minimálne požiadavky a v rámci jednotlivých oblastí (sektorov) či kvalifikácií môžu byť požiadavky vyššie. Reálne by podľa tejto vyhlášky mohol napr. absolvent gymnázia čo mal 5 rokov stánok s rýchlym občerstvením lektorovať a garantovať povolanie šéfkuchár, ktorým v stánku naozaj bol.

Navrhujeme do § 4 doplniť písmeno h) v oprávnených prípadoch bude mať príslušná sektorová rada možnosť posúdiť a zamietnuť navrhovaného odborného garanta alebo lektora

9. Zásadná pripomienka k §4 odsek 1, písmeno a) až g)

Kto môže vydávať takéto osvedčenia uvedené v tomto písmene? Nie je jasné kto a akým spôsobom bude vyhodnocovať súlad požiadavky na profesijnú kvalifikáciu s odbornou praxou lektora a odborného garanta.

10. Zásadná pripomienka k §4 odsek 2

Navrhujeme definovať kritéria, resp. inštitúciu ktorá určí, či ide o inovatívnu profesijnú kvalifikáciu. Navrhujeme v tomto prípade uviesť požiadavku na vyjadrenie sa príslušnej sektorovej rady.

11. Zásadná pripomienka k §6 odsek 1, písm. .a), §9 odsek 1, písmeno b), §11 odsek 1, písmeno a), §13 odsek 5 písmeno a)

Navrhujeme v uvedených ustanoveniach zjednotiť rozsah uvádzaných identifikačných údajov a to vrátane štátu sídla (napr. v prípade mikroosvedčení to je dôležité, lebo to môžu byť asi aj zahraničné vysoké školy)

12. Zásadná pripomienka k §12 , §14 doplniť odsek 2 obdobne ako je uvedene v § 5, §6 a §9

Navrhujeme v uvedených ustanoveniach doplniť nový odsek ktorý ustanoví, že aj dokumenty podľa §12 a § 14 sa vydávajú

- a) vo forme elektronického dokumentu,
- b) vo forme listinného dokumentu alebo
- c) v oboch formách podľa písmen a) a b).

Odôvodnenie:

Administratíva vzdelávania dospelých by mala byť digitalizovateľná v každom kroku, čo sa predpokladá napr. v zákone o e-governmente. Nejasná formulácia predpisu môže viesť k nesprávnej forme dokumentov, ktoré by napr.

neboli dôveryhodné a právne záväzné. Treba upozorniť, že obyčajný sken listinného dokumentu je kópiu dokumentu, nie originálom dokumentu.

13. Zásadná pripomienka k §9 písmeno h)

Nie je jasné, čo sa myslí pod „druh zabezpečenia kvality,“ navrhujeme spresniť, príp. odkázať na iné časti vyhlášky, ktoré sa venujú systému kvality.

14. Zásadná pripomienka k §10

Požadovaná prax v odseku 1 písmeno a) a odseku 1 písmeno b) je zhodná, čo vlastne stavia absolventa univerzity na rovnakú úroveň so stredoškólakom. Navrhujeme upraviť pri písmene b) na 5 rokov a ostatné stupne príslušne z tohto vychádzajúc.

V prípade vysokoškolského vzdelania považujeme za postačujúce aj vzdelanie prvého stupňa.

Zároveň navrhujeme vylúčiť možnosť uvedenú v odseku 1 písmena d) a f)

V odseku 2 navrhujeme zvýšiť požiadavku na prax na 10 rokov v písmenách b), c) a d)

15. Zásadná pripomienka k §12, písmeno a) a b)

Navrhujeme pre budúcnosť zapracovať do písmen a) a b) možnosť elektronického overenia dokumentu cestou oversi.sk, prípadne iného napojenia na príslušné inštitúcie, ktoré o uchádzačovi tieto informácie vedú, resp. využiť paragraf 13 - elektronickú platformu pre individuálne vzdelávacie účty, kam uchádzač 1x nahrá svoje osvedčené doklady o vzdelaní a táto mu umožní ich zdieľať s akreditovanými vzdelávacími inštitúciami, ak im uchádzač dá k tomu súhlas.

Do uvedených častí odporúčame zapracovať možnosť dodať autorizované dokumenty podľa zákona o e-governmente.

16. Zásadná pripomienka k §12, písmeno c)

Vyhlásenie žiadateľa nemôže byť postavené na rovnakú úroveň ako potvrdenie reálneho zamestnávateľa, nakoľko nie je overiteľné. V prípade čestného vyhlásenia navrhujeme doplniť prípady kedy je možné to využiť len ako náhradu (napr. ak zamestnávateľ zanikol bez právneho nástupcu).

17. Zásadná pripomienka k §15

Žiadame vysvetliť prečo je v súvislosti s § 13 technický postup používania elektronickej platformy pre individuálne vzdelávacie účty posunutý o rok.. Žiadame zabezpečiť jej skoršie spustenie už v priebehu roka.

Zdroj:

<https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LP/2024/647>